

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-218/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Hamry nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	591 01 Hamry nad Sázavou 133
E-mail právnické osoby	zs.hamryns@unet.cz
IČ	75 023 873
Identifikátor	600 130 649
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Švoma
Zřizovatel	obec Hamry nad Sázavou
Místo inspekční činnosti	Hamry nad Sázavou 133, Hamry nad Sázavou 358
Termín inspekční činnosti	14. 2. 2017, 16. 2. 2017 – 21. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb. Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a o činnostech školy a školských zařízení v oblastech vymezených Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Hamry nad Sázavou, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Činnost mateřské školy probíhá v samostatné budově v klidné části obce. Součástí areálu je prostorná vybavená zahrada. K datu inspekce bylo v mateřské škole zapsáno ve dvou třídách 49 dětí ve věku od 3 do 7 let. Obě třídy jsou heterogenního složení. V posledním roce před vstupem do základní školy je 16 dětí, 4 děti mají odloženou povinnou školní docházku, jedno dítě má speciální vzdělávací potřeby.

Dvojpodlažní budova základní školy a školní družiny je spojena s tělocvičnou. V těsném sousedství je hřiště a další zpevněná plocha. Ve čtyřech třídách 1. až 5. ročníku (spojené jsou 3. a 4. ročník) se v době inspekce vzdělávalo 69 žáků. Počet žáků v posledních letech mírně stoupá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry jsou jen obecně uvedeny ve školních vzdělávacích programech. Pro vyhodnocování plnění dlouhodobých cílů ředitel školy podrobnější formulace k dispozici nemá.

Vymezené kompetence a odpovědnost z oblasti řízení v mateřské škole jsou delegovány na nově pověřenou vedoucí učitelku, která si zatím systém vedení včetně kontroly předškolního vzdělávání ve spolupráci s ředitelem utváří. Spoléhá na možnosti osobního kontaktu, usiluje o vytváření pozitivní pracovní atmosféry. Kontrolní činnost je méně účinná. Při řízení základní školy se ředitel orientuje především na operativní řešení problémů s využitím častého vzájemného setkávání se všemi kolegyněmi.

V personální oblasti došlo v období od minulého inspekčního hodnocení k pozitivnímu posunu. Pedagogický sbor mateřské školy včetně asistentky pedagoga je již plně kvalifikovaný. Také všechny vyučující základní školy a asistentka pedagoga splňují podmínky odborné kvalifikace. Jedna ze dvou vychovatelek ve školní družině, která působí pouze na částečný úvazek, podmínky odborné kvalifikace nesplňuje. Organizace dalšího vzdělávání je rozdílná. V základní škole se daří vysílat všechny vyučující na vzdělávací akce, které jsou vybírány s ohledem na potřeby školy i zaměření jednotlivých pedagogů. Přetrvává však absence promyšleného plánování, organizace a kontroly dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy. Část učitelek využívá pouze samostudium. Ředitel školy je v pravidelném kontaktu s řediteli okolních škol.

Bezpečnost žáků a účastníků zájmového vzdělávání byla v době inspekční činnosti zajištěna, ve vybavení třídy mateřské školy (nevhodně položený koberec) bylo shledáno dílčí a odstranitelné riziko.

Celkově došlo v oblasti materiálních podmínek ke zlepšení. Třídy mateřské školy jsou nyní prostorné, postupně je v nich vyměňován nábytek, působí esteticky podnětně. Většina herního materiálu je dětem dostupná, didaktické pomůcky jsou pestré, kvalitní a nápadité. Také prostorné třídy základní školy jsou vybavené novým nábytkem. Tělocvična má vybavením a rozměry charakter sportovní haly. Sousední hřiště bylo nově vybudováno. Jen k částečnému zlepšení došlo v oblasti informačních a komunikačních technologií. Přibyla interaktivní tabule, ve škole je více funkčních počítačů. Jejich umístění v kmenových třídách (více jich je ve třídě 5. ročníku, v ostatních jen po dvou) však častější využívání pro podporu výuky komplikuje.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Přestože byla organizace předškolního vzdělávání ovlivněna spojením tříd v době prázdninového provozu, nízkým počtem přítomných dětí a jejich nižším věkovým zastoupením, probíhalo vzdělávání v klidné a příjemné pracovní atmosféře. Velkým pozitivem byl empatický a podporující přístup učitelk k dětem. Způsobem komunikace a chováním vytvářely atmosféru pohody a důvěry.

Vzdělávací nabídka umožňovala prožitkové a situační učení. Při plánování byla patrná snaha vycházet z dosavadních znalostí a zkušeností dětí. Časový prostor pro sociální učení v rámci spontánních aktivit byl dostatečný, většinou byla dodržena vyváženost s řízenými činnostmi. Zvýšená pozornost byla věnována rozvíjení hrubé motoriky a společnému zpěvu s doprovodem. Většinou se dařilo vzdělávací nabídku diferencovat, vycházela ze specifických potřeb jednotlivých dětí. Motivace probíhala v přímé návaznosti na jejich osobní prožitky a zkušenosti, což vedlo k vytvoření potřebného zájmu a soustředění, radosti ze společných zážitků a poznávání. Většina aktivit u dětí posilovala pozitivní sebepojetí a sebevědomí, spontánní negativní projevy nebyly zaznamenány. Děti byly vedeny ke správným způsobům užití hraček, pomůcek a vybavení, k jejich důslednému úklidu a kontrole.

Průběžné hodnocení bylo srozumitelně formulováno převážně učitelkou, vlastní hodnocení dětí nebylo využito, vrstevnické hodnocení bylo zařazeno pouze ojediněle.

Ve všech navštívených hodinách základní školy se pozitivně projevovaly metodické zkušenosti vyučujících. Žáci byli v úvodu nápaditě a účinně motivováni a v dalším průběhu často povzbuzováni a oceňováni. Byla tak úspěšně podporována jejich aktivita a koncentrace. Všichni vyučující trpělivě a důsledně vedli žáky ke správným pracovním návykům. Většinou pro ně měli připraveny různé formy práce, včetně střídání pracovních míst. Často využívali různé pomůcky. Opakování bylo nejúčinnější tehdy, když na něj navazovala možnost bezprostřední a samostatné kontroly výsledků podle připravené předlohy. Při ojedinělém využití počítačů dostali žáci možnost si pro ně atraktivním způsobem ověřit své dosavadní znalosti. Velmi účinné bylo uplatnění ruchu a zklidnění podpořené relaxační hudbou.

Méně často byla využívána možnost podpořit schopnost žáků spolupracovat a respektovat úspěchy druhých promyšlenou organizací skupinové práce. Častěji dostali žáci příležitost ke vzájemné neformální pomoci.

Při vedení žáků k všestranné, účinné a otevřené komunikaci byli pedagogové úspěšnější ve snaze o dodržování vzájemně dohodnutých pravidel. Byli všichni žákům vzorem svým kultivovaným vyjadřováním. Méně prostoru dostali žáci pro přípravu souvislejších vyjádření.

Pohotovější jedinci měli vždy připravena zadání dodatečných úkolů, jiná forma diferenciací byla uplatněna jen výjimečně. Při podpoře žáka se speciálními vzdělávacími potřebami využívala asistentka pedagoga velmi úspěšně své dosavadní zkušenosti a znalosti, účinně spolupracovala s třídní učitelkou.

V závěru vyučovacích hodin vyučující vhodně zařazovali stručné shrnutí a vedli žáky i k vlastnímu zhodnocení práce. Přestože prvky vzájemného hodnocení byly uplatněny jen občas, bylo zřejmé, že žáci jsou schopni se v případě potřeby taktně a přiměřeně objektivně vyjádřit k činnostem spolužáků.

Všem vyučujícím se dařilo vytvářet atmosféru vzájemné důvěry a spolupráce.

Školní družina má pro jedno oddělení k dispozici samostatnou místnost, druhé je umístěno ve třídě. Družina využívá podle potřeby další prostory ve škole a jejím okolí. Při sledované činnosti účastníci vzdělávání využívali možnosti si dobře připravenými relaxačními aktivitami odpočinout od školní práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Znalosti, schopnosti a dovednosti, které děti v mateřské škole při inspekčních hospitacích prokazovaly, byly většinou na očekávané úrovni. V průběhu inspekčních hospitací pracovaly samostatně, byly zdvořilé, zapojovaly se do všech aktivit a činností s chutí a zájmem, snažily se chovat ohleduplně, případně pomoci či vyhovět kamarádovi.

Informace o posunech výsledků každého dítěte jsou v omezené míře získávány prostřednictvím záznamových archů bez doporučení dalšího rozvoje. Uplatňovaný systém je funkční pouze z části.

S principy postupného zavádění společného vzdělávání jsou učitelky seznámeny. Program poradenských služeb v mateřské škole zatím není nastaven. Podpůrná a vyrovnávací opatření jsou realizována podle dosavadních právních předpisů. Dítě vyžadující speciální pedagogický přístup nebylo v době inspekční činnosti přítomno.

Všichni vyučující v základní škole si průběžně vyměňují informace o případných aktuálních problémech v chování a prospěchu žáků a jsou připraveni je operativně řešit. Souhrnně jsou výsledky zpracovány při jednání pedagogické rady, každé čtvrtletí jsou o nich písemně informováni rodiče. Jiné formy sledování výsledků žáků ředitel nepoužívá. Na konci školního roku 2015/2016 získalo 88 % žáků prospěch s vyznamenáním, ostatní prospěli. Škola si ověřuje takto příznivé hodnocení jen nepřímou a zprostředkovaně (dílní informace od učitelů a vedení školy, kam většina žáků odchází na druhý stupeň, rozhovory s bývalými žáky). Nemá poznatky o tom, že by hodnocení nebylo relevantní.

S nástupem dětí do prvního ročníku nebyly závažnější problémy. Děti prostředí školy znají z občasných návštěv, rodiče jsou pravidelně o problematice nástupu do základní školy informováni. Rostoucímu počtu logopedických obtíží se pedagogové snaží společně čelit především výzvami rodičů ke včasnému zahájení nápravy u odborníků mimo školu a společným sledováním postupu řešení problému.

V době inspekční činnosti poskytovala základní škola podporu jednomu žákovi s individuálním vzdělávacím programem. Doporučení poradenského zařízení byla respektována, žákovi se dlouhodobě věnuje asistentka pedagoga. Pedagogové v případě potřeby poskytují podporu i dalším žákům. Při prevenci rizikového chování vychází škola z minimálního preventivního programu, který se soustředí především na podporu zdravého životního stylu. Jeho těžiště spočívá zejména ve vhodném uplatnění odpovídajících témat ve vyučovacích hodinách. Závažnější kázeňské problémy škola řešit nemusela.

Škola především v materiální oblasti úspěšně spolupracuje se zřizovatelem. Rozvíjí partnerské vztahy s rodiči. Neomezuje se jen na pořádání pravidelných třídních schůzek. Rodiče využívají i možnost individuální konzultace s třídní učitelkou, například při vyšší absenci žáka. Účastní se dalších aktivit školy, které jsou často pořádány i ve spolupráci s místními organizacemi. Cíl, aby škola byla rodičům a další veřejnosti otevřená a komunikace byla vzájemná, se daří škole plnit.

Závěry

Hodnocení vývoje

- trvale se zvyšující počet žáků základní školy
- dosažení plné kvalifikace pedagogického sboru mateřské školy
- postupné zkvalitňování materiálních podmínek

Silné stránky

- udržované a esteticky podnětné prostředí, které děti i žáky pozitivně inspiruje a vychovává
- pedagogové při výuce v mateřské škole i v základní škole úspěšně podporují příznivou pracovní atmosféru

Slabé stránky

- nízká úroveň plánování, organizace a kontroly v mateřské škole
- málo účinné další vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit účinnost řídicí činnosti v předškolním vzdělávání
- důsledněji vést děti k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Hamry nad Sázavou, s účinností od 4. 10. 2005, ze dne 3. 10. 2005
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočiny ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. KUJI 88405/2016, spis. zn. OSMS 470/2016 OSMS, s účinností od 15. 12. 2016, ze dne 23. 11. 2016
3. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení
4. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Hamry nad Sázavou, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 22. 10. 2002
5. Potvrzení ve funkci ředitele Základní školy a Mateřské školy Hamry nad Sázavou, ze dne 25. 5. 2012, na dobu určitou
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Barevný rok, platný od 1. 9. 2014, aktualizace pro školní rok 2016/2017
7. S kamarády za poznáním – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, aktualizovaný k 1. 9. 2011, dodatek platný od 1. 9. 2013
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu pro školní rok 2016/2017, ze dne 31. 8. 2016
9. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD ve školním roce 2016/2017
10. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2016
11. Školní řád základní školy, s účinností od 1. 9. 2016
12. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2016
13. Vnitřní řád školní jídelny, s platností od 1. 9. 2016
14. Záписы z třídních schůzek, školní rok 2016/2017

15. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2016/2017
16. Zápisy z jednání školské rady ke dni konání inspekční činnosti
17. Provozní řád školy, ze dne 20. 1. 2016
18. Preventivní program ZŠ a MŠ v Hamrech nad Sázavou pro školní rok 2016-2017
19. Kniha úrazů, založená 1. 9. 2010
20. Školní matrika, školní rok 2016/2017
21. Rozvrh vyučovacích hodin
22. Třídní knihy základní školy, školní rok 2016/2017
23. Třídní knihy a docházka dětí, školní rok 2016/2017
24. Personální dokumentace
25. Přehled dalšího vzdělávání, školní rok 2015/2016 a 2016/2017
26. Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků
27. Směrnice o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, účinnost od 1. 3. 2016
28. Rozhodnutí ředitele školy pro školní rok 2016/2017
29. Statistické výkazy, ke dni konání inspekční činnosti
30. Výjimka z počtu dětí povolená zřizovatelem pro školní rok 2016/2017
31. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Renáta Hánová v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Pavla Srnská v. r.

V Jihlavě 16. 3. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miloslav Švoma, ředitel školy

Miloslav Švoma v. r.

V Hamrech nad Sázavou 24. 3. 2017